

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในความอยู่รอดและการเติบโตขององค์กรและประเทศ งานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัย เชาว์อารมณ์ (EQ) และเชาวน์ทางจิต (SQ) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ และความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

สรุปผลการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 4,805 คน จาก 3 คณะวิชา คือ คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 977 คน คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 2,845 คน และ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 983 คน (เฉพาะที่วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีไม่รวมที่วิทยาเขตบางรัก)

ตัวอย่างของการวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางการคำนวณของ Yamane (1967, p.1088-1089) ซึ่งกำหนดขนาดของตัวอย่างไม่น้อยกว่า 400 คน ค่าความคลาดเคลื่อน 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวอย่างของการวิจัยนี้ จำนวน 525 คน การเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างตามหลักความน่าจะเป็น ประกอบด้วย คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 135 คน คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 280 คน และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การวิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อโดยการหาค่าอำนาจจำแนกและการหาความเชื่อถือได้ ประกอบด้วย แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ .790 แบบประเมินประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ .708 แบบประเมินการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัย มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ .804 แบบประเมินเชาวน์อารมณ์ (EQ) มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ .816 และแบบประเมินเชาวน์ทางจิต (SQ) มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ .917

การรายงานผลเชิงพรรณนา

การรายงานผลเชิงพรรณนาโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .47 หากพิจารณาจำแนกตามคณะวิชา พบว่า คณะวิทยาการจัดการอยู่ในระดับสูง

มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .49 รองลงมา คือ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และ 3.53 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .44 และ .41 ตามลำดับ

การรายงานผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง

การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยพิจารณาคณะวิชาและคุณสมบัติส่วนบุคคลกับความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลโดยพิจารณาจำแนกตามคณะวิชา พบว่า นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มีค่าเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร เท่ากับ 0.17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเท่ากับ 0.14 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล โดยพิจารณาจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคล พบว่า อายุ ชั้นปีและผลการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเพศ พบว่า นักศึกษาชายมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาหญิงเท่ากับ .11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การรายงานผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

การรายงานผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson's correlation coefficient เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ระดับปานกลางเชิงแปรผันตามกับประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การรับรู้การสนับสนุน

ความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัย เซวน์อารมณ์ (EQ) และเซวน์ทางจิต (SQ) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .576, .255, .378 และ .553 ตามลำดับ

การรายงานผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์

การรายงานผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่า เซวน์ทางจิต (SQ) โดยรวมและเซวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวมเป็นตัวแปรหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ โดยสามารถอธิบายความผันแปรหรือมีอำนาจพยากรณ์หรือมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ ถึงร้อยละ 25.3 หรือมีค่า R^2 เท่ากับ .253 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สามารถแสดงสมการการพยากรณ์ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ ได้ดังนี้

ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ = $1.179 + .369(\text{เซวน์ทางจิตโดยรวม}) + .481(\text{เซวน์อารมณ์โดยรวม})$

การรายงานผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

การรายงานผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่า ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ เซวน์ทางจิต (SQ) โดยรวมและเซวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวมเป็นตัวแปรหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล โดยสามารถอธิบายความผันแปรหรือมีอำนาจพยากรณ์หรือมีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลได้ถึงร้อยละ 47.7 หรือมีค่า R^2 เท่ากับ .447 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถแสดงสมการการพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ได้ดังนี้

ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล = $.080 + .427(\text{ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์}) + .367(\text{เซวน์ทางจิตโดยรวม}) + .221(\text{เซวน์อารมณ์โดยรวม})$

อภิปรายผล

1. การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์แรกเพื่อการตรวจสอบความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาจำแนกตามคณะวิชาพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการอยู่ในระดับสูง ส่วนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล จำแนกตามคณะวิชา พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีค่าเฉลี่ยมากกว่านักศึกษาคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (2554ค) เก็บข้อมูลจากนักศึกษาปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประกอบด้วย นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน (MPPM) บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาการประกอบการ (MBA) และรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (MPA) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์กับหลักสูตรวิชา พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาจำแนกตามคณะวิชาจากผลการศึกษานี้ หากพิจารณาความเป็นศาสตร์หรือศิลป์ของคณะวิชา ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า อาจจะด้วยศาสตร์ที่นักศึกษาคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นการศึกษาที่เป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีลักษณะที่แน่นอนตายตัว มีความเป็นศาสตร์มากกว่าศิลป์ ทำให้นักศึกษาถูกหล่อหลอมด้วยศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์อาจจะเป็นเหตุให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์จำกัดกว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการที่วิชาความรู้ที่ศึกษามีความเป็นศิลป์มากกว่าศาสตร์ กล่าวคือ ในสถานการณ์หรือปรากฏการณ์หนึ่งๆ ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยหลักเกณฑ์ที่

แน่นอนดังเช่นทางวิทยาศาสตร์ แต่สามารถแปรเปลี่ยนตามสถานการณ์หรือเหตุการณ์ ทำให้นักศึกษาต้องหาสาเหตุหรือคิดหาแนวทางในการรับมือหรือแก้ไขตามสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนตายตัวนั้น จึงอาจจะเป็นสาเหตุให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักศึกษาอีกสองคณะวิชา ความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามคณะวิชาจากผลการศึกษานี้มีความน่าสนใจอย่างมาก แต่จັกไว้ประโยชน์ ทันทีหากมองเพียงว่าฉันดีกว่าเธอหรือเธอดีกว่าฉัน หากพิจารณาอย่างละเอียดจาก ตาราง 43 จะพบว่า มีความแตกต่างไม่มากนักและเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาในวิทยาเขตนี้อยู่เพียงระดับปานกลางเท่านั้น จึงเป็น ประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษานี้และข้อมูลเบื้องต้นที่น่าสนใจ เพื่อหาแนวทางการ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาที่ศึกษาทางด้านมนุษยศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ และโดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล โดย พิจารณาจำแนกตามคุณสมบัติส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ชั้นปีและผลการศึกษา พบว่า การวิเคราะห์จำแนกตามอายุ และผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของวิไลลักษณ์ พงษ์เทศและคณะ (2556) ส่วนวิเคราะห์จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาชายมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ พงษ์เทศและคณะ (2556) ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษาชายมี ความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาหญิง สำหรับการวิเคราะห์จำแนกตามชั้นปีก็ไม่พบ ความแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของวิไลลักษณ์ พงษ์เทศและคณะ (2556) ที่ พบว่า นักศึกษาชั้นปีต่างกันมีความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน คือ นักศึกษาชั้นปีที่สี่มี ความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาชั้นปีหนึ่ง สองและสาม ส่วนชั้นปีอื่นๆมีความคิด สร้างสรรค์ไม่ต่างกันและงานวิจัย ของเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (2554ค) ก็แสดงข้อมูล ยืนยันเช่นกันว่า นักศึกษาชั้นปีต่างกันมีความคิดสร้างสรรค์ต่างกัน คือ นักศึกษา ปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ชั้นปีที่ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ ของบุคคลสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1

ข้อค้นพบที่ได้จากการการศึกษานี้มีประเด็นที่น่าสนใจมากกว่า เหตุใดชั้นปีที่แตกต่างกันของนักศึกษาจึงมีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ทั้งที่ข้อมูลจากการศึกษาก่อนหน้านี้พบว่า นักศึกษาที่ชั้นปีสูงกว่าจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าชั้นปีต้น (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2554ก; วิไลลักษณ์ พงษ์เทศและคณะ, 2556) เพราะความแตกต่างจำแนกตามชั้นปีนี้ น่าจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาในมหาวิทยาลัยสามารถสร้างสรรค์หรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้ศึกษาหรือผู้เรียนได้หรือไม่ตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย ดังนั้น ผลการศึกษานี้จึงอาจจะต้องมีการศึกษาเพื่อตรวจสอบหรือยืนยันผลการศึกษาต่อไปในอนาคต เพื่อหาแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา

2. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัย เชาว์อารมณ์ (EQ) และเชาว์ทางจิต (SQ) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ผลการศึกษานี้แสดงข้อมูลยืนยันว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัย เชาว์อารมณ์ (EQ) และเชาว์ทางจิต (SQ) มีความสัมพันธ์แปรผันตามระหว่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา (Amabile, 1983; Locke et al, 1984; Amabile, 1988; Mumford and Gustafson, 1988; Woodman et al., 1993; Ford, 1996; Bandura, 1997; Tierney and Farmer, 2002; Binnewies et al, 2009; Liao et al, 2010; Houghton and Diliello, 2010; Diliello, Houghton and Dawley, 2011; Choi, 2012; Wang et al, 2014; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2554ก,ข,ค,ง; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2555ก,ข; ดวงกมล เปี่ยมสุภทรัพย์และเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2555; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2556; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวินและรัชนิภา สายอุบล , 2556)

ข้อค้นพบนี้ยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างเชิงแปรผันตามตัวแปรต่างๆที่ศึกษากับความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งตัวแปรต่างๆที่ศึกษานี้สามารถจำแนกได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นปัจจัยภายในของนักศึกษาประกอบด้วย ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิง

สร้างสรรค์ เซวาน์อารมณ์(EQ)และเซวาน์ทางจิต (SQ) ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นที่ยอมรับในแวดวงนักบริหารและนักวิจัยว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลและองค์การ (Amabile, 1983; Bar-on, 1992; Ford, 1996; Mayer and Salovey, 1997; Bandura, 1997; Cooper and Sawaf, 1997; Goleman, 1998; Emmons, 2000; Zohar and Marshall, 2000; Tierney and Farmer, 2002; MacHovec, 2002 ; King, 2008; Bradberry and Greaves, 2009; Fry, 2010; Wang et al., 2014; วีระวัฒน์ ปิ่นนิตามัย, 2546; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2554) ดังนั้น หากผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวแก่นักศึกษา นอกจากจะส่งผลดีแก่ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาแล้วยังส่งผลดีด้านอื่นๆแก่นักศึกษาที่จักเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของสังคมและประเทศด้วย สำหรับกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มปัจจัยภายนอกคือ การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัย ปัจจัยนี้เป็นการรับรู้ของนักศึกษาต่อสิ่งที่มหาวิทยาลัยจัดให้เพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เช่น สภาพแวดล้อมที่ดีที่ และการให้รางวัล การสนับสนุนทรัพยากรและการปฏิบัติจากผู้ที่เกี่ยวข้องส่งผลต่อตนเอง ในการสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์(Eisenberger et al., 1986; 2001; Rhoades & Eisenberger, 2002; Shore & Tetrick, 1991) เป็นต้น เป็นปัจจัยสำคัญอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้ที่เกี่ยวข้องพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย

3. วัตถุประสงค์ถัดไปเพื่อตรวจสอบ เซวาน์อารมณ์(EQ) และเซวาน์ทางจิต (SQ) ว่ามีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีหรือไม่ อย่างไร ผลการศึกษานี้พบว่า เซวาน์ทางจิต (SQ) โดยรวม เป็นปัจจัยแรกที่มีอิทธิพลมากที่สุด และเซวาน์อารมณ์(EQ)โดยรวม เป็นปัจจัยถัดมาที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์แต่เซวาน์ทางจิต (SQ) รายด้านและเซวาน์อารมณ์ (EQ) รายด้านไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2554,ค,ง; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2555ก; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2556ข) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ในส่วนของเซวาน์อารมณ์ (EQ) ที่เก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการ

จัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรพบว่า เชาว์อารมณ์ (EQ) โดยรวมไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ แต่พบว่าเชาว์อารมณ์ (EQ) รายด้านคือ เชาว์อารมณ์ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (EQ5) และเชาว์อารมณ์ด้านการสร้างแรงจูงใจของตนเอง (EQ3) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวัน , 2556) แม้ว่าจะมีงานวิจัยของเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวัน (2556) ที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ เป็นเพียงงานวิจัยเดียวเท่านั้นเมื่อเทียบกับผลงานวิจัยจำนวนมากที่สนับสนุนงานวิจัยนี้ รวมทั้งความไม่สอดคล้องดังกล่าวก็ไม่ขัดแย้งเพราะ เชาว์อารมณ์ (EQ) ทั้งสองด้านเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเชาว์อารมณ์ (EQ) โดยรวม แต่ประเด็นที่สำคัญกว่าคือ เชาว์อารมณ์ (EQ) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลและร่วมกับเชาว์ทางจิต (SQ) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น หากมหาวิทยาลัยต้องการสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาให้สูงขึ้นอันเป็นเป้าหมายสำคัญของมหาวิทยาลัยในการก้าวสู่มหาวิทยาลัยสร้างสรรค์ และผลิตทรัพยากรมนุษย์ผู้เปี่ยมด้วยความคิดสร้างสรรค์เพื่อรับใช้สังคมและพัฒนาประเทศแล้ว สองปัจจัยสำคัญที่มหาวิทยาลัยจะต้องเสริมสร้างให้แก่นักศึกษา คือ เชาว์ทางจิต (SQ) และเชาว์อารมณ์ (EQ) นั่นเอง ที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาเชาว์ทางจิต (SQ) และเชาว์อารมณ์ (EQ) นอกจากเป็นผลดีต่อความคิดสร้างสรรค์แล้ว ปัจจัยทั้งสองยังเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่า บุคคลผู้ประสบความสำเร็จในการทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีเชาว์ทางจิต (SQ) และเชาว์อารมณ์ (EQ) สูงทั้งสิ้น การพัฒนาเรื่องดังกล่าวจึงเป็นการทำน้อยแต่ได้มาก

4. วัตถุประสงค์สุดท้ายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัย เชาว์อารมณ์ (EQ) และเชาว์ทางจิต (SQ) ว่ามีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีหรือไม่ อย่างไร ผลการศึกษานี้พบว่า มีเพียงสามปัจจัยคือ ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ เชาว์

ทางจิต (SQ) โดยรวมและเชาวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวม มีอิทธิพลหรืออำนาจพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลได้ถึงร้อยละ 47.7

ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลลำดับแรกที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆที่ระบุว่า ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล (Amabile, 1983; Amabile, 1988; Mumford and Gustafson, 1988; Woodman et al., 1993; Ford, 1996; Bandura, 1997; Tierney and Farmer, 2002; Choi, 2012; Houghton and Diliello, 2010; Diliello, Houghton and Dawley, 2011; Wang et al, 2014; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน , 2554ก,ค,ง; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน , 2555ก,ข ; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน , 2556 ; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน และ รัชนิภา สายอุบล , 2556)

เชาวน์ทางจิต (SQ) โดยรวม เป็นปัจจัยลำดับที่สองที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน (2554ข) ที่ระบุว่า เชาวน์ทางจิต (SQ) มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล เปี่ยมศุภทรัพย์ และ เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน (2555) พบว่า เชาวน์ทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต (SQ2) และเชาวน์ทางจิตด้านการเข้าสู่ภาวะการมีสติ (SQ4) มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล แต่เชาวน์ทางจิต (SQ) โดยรวมไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล แม้ว่างานวิจัยดังกล่าวแสดงความไม่สอดคล้องก็ไม่ขัดแย้งเพราะเชาวน์ทางจิต (SQ) ทั้งสองด้านเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเชาวน์ทางจิต (SQ) โดยรวม ยังมีงานวิจัยที่พบว่าเชาวน์ทางจิต (SQ) โดยรวมไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล แต่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลทางอ้อมโดยส่งผ่านประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน, 2554ค,ง)

เชาวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวมเป็นปัจจัยลำดับสุดท้ายที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆระบุว่า เชาวน์อารมณ์ (EQ) มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลสอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่ผ่านมาว่า เชาวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวมมีอิทธิพลหรืออำนาจพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

(ทศพร ประเสริฐสุข, 2542; ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2542; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2554ข; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2556ค) แต่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ Goleman (1995) เสนอว่า องค์ประกอบหนึ่งของเชาวน์อารมณ์ด้านการสร้างแรงจูงใจของตนเอง (EQ3) เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความคิดและการกระทำอย่างสร้างสรรค์ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยบางงานที่พบว่า เชาวน์อารมณ์ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือทักษะทางสังคม (EQ5) (ดวงกมล เปี่ยมสุภทรัพย์และเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2555) เชาวน์อารมณ์ด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง (EQ2) (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2556ข) และเชาวน์อารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง (EQ1) (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2556ค) มีอิทธิพลหรืออำนาจพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล นอกจากนี้ในบริบทของไทยมีงานวิจัยบางผลงานชี้ว่าเชาวน์อารมณ์(EQ)โดยรวม ไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลโดยตรงแต่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลทางอ้อมโดยส่งผ่านประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2554ค,ง) ความไม่สอดคล้องดังกล่าวก็ไม่ขัดแย้งเพราะเชาวน์อารมณ์ (EQ) รายด้านเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเชาวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวม

โดยสรุปผลการวิจัยนี้ พบว่า ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ เชาวน์ทางจิต (SQ) โดยรวมและเชาวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวม มีอิทธิพลหรืออำนาจพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล เป็นข้อค้นพบที่สำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านว่า หากมหาวิทยาลัยหรือคณะวิชา ต้องการพัฒนาหรือเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นหรือสูงขึ้น จำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยทั้งสามให้แก่นักศึกษาด้วยเพราะ ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ เชาวน์ทางจิต (SQ) โดยรวมและเชาวน์อารมณ์(EQ) โดยรวม มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลเกือบถึงร้อยละห้าสิบ การพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวนอกจากส่งผลดีต่อความคิดสร้างสรรค์แล้วยังส่งผลดีต่อปัจจัยอื่นๆดังที่กล่าวมาแล้วด้วย

สำหรับงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล แม้ว่าการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีอยู่ในระดับสูงก็ตาม ซึ่งโต้แย้งกับแนวคิดและงานวิจัยที่ทบทวนวรรณกรรม(Amabile,1988; Mumford and Gustafson, 1988; Woodman et al.,1993; Amabile, 1983; Bandura, 1997; Ford, 1996; Tierney and Farmer, 2002;เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2554 ก,ง) แต่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ทบทวนวรรณกรรมบางงานวิจัยที่ศึกษากับองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ (Houghton and Diliello, 2010; Diliello, Houghton and Dawley,2011; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2554ค; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2555ก; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2556 ; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวินและรัชนิภา สายอุบล , 2556) และองค์การที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน ,2554ง) หากพิจารณาผลงานวิจัยที่ไม่สอดคล้องกันจะพบว่างานวิจัยกลุ่มนี้เกือบทั้งหมดเป็นการศึกษาจากองค์กรภาครัฐและมีเพียงหนึ่งงานวิจัยที่เป็นการศึกษาจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งองค์การภาครัฐส่วนใหญ่การทำงานยึดกฎระเบียบเป็นหลัก การทำงานไม่ค่อยมีปัจจัยที่เอื้อหรือสนับสนุนต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของปัจจัยดังกล่าวยังมองว่าปัจจัยนี้เป็นภาระหรือค่าใช้จ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดผลดีแก่องค์กรหรือกิจการ จึงเป็นผลให้องค์กรทั้งสองรูปแบบมีผลการศึกษาว่า ปัจจัยนี้ไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์นั่นเอง มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐรูปแบบหนึ่งจึงหลีกเลี่ยงสภาพปัญหาต่างๆดังที่กล่าวมาแล้วไม่ได้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยและคณะวิชาสมควรค้นหาและปรับปรุงเงื่อนไขตามปัจจัยนี้เพื่อให้เกื้อหนุนหรือส่งเสริมต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา ดังที่จักเสนอแนะในข้อเสนอแนะต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

จากผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับปัจจัยต่างๆมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือแปรผันตามกัน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์คือ เชาว์ทางจิต (SQ) โดยรวมและเชาวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวม รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลคือ ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ เชาว์ทางจิต (SQ) โดยรวมและเชาวน์อารมณ์ (EQ) โดยรวม ผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญมากที่ผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาการเรียนการสอน ต้องส่งเสริมและค้นหาแนวทางในการเสริมสร้างประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ เชาว์ทางจิต (SQ) และเชาวน์อารมณ์ (EQ) ให้แก่นักศึกษาเพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา

2. สำหรับผลการวิจัยที่พบว่า การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยของนักศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือแปรผันตามกับความคิดสร้างสรรค์แต่ไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์นั้น แม้ว่าการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จากมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีอยู่ในระดับสูงก็ตาม ผลการวิจัยนี้น่าสนใจมากว่ามีทั้งสอดคล้องและโต้แย้งกับงานวิจัยที่ผ่านมา หากพิจารณาผลงานวิจัยที่สอดคล้องกันจะพบว่า งานวิจัยกลุ่มนี้เกือบทั้งหมดเป็นการศึกษาจากองค์การภาครัฐ (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2555ก,ข ;เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน , 2556 ;เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวินและรัชนิภา สายอุบล , 2556) และมีเพียงหนึ่งงานวิจัยที่เป็นการศึกษาจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน ,2554ง) น่าจะสะท้อนให้เห็นว่าองค์การภาครัฐที่เน้นการทำงานตามกฎระเบียบ (ชูทิศ รัตนทัศนีย์, 2525; มณีมัย รัตนมณีและ

อนันต์ เกตุวงศ์, 2526; สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2531, 2538, 2539, 2550; สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ, 2548, 2550) ทำให้ละเลยหรือมองข้ามความสำคัญของปัจจัยนี้ ทั้งๆที่มีงานวิจัยจำนวนมากแสดงให้เห็นว่า การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัย(องค์กร)เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลที่สุดต่อความคิดสร้างสรรค์ แม้บางท่านอาจจะแย้งว่าองค์การภาครัฐหลายแห่งให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้ ก็ทำให้เกิดคำถามว่าทำไมปัจจัยนี้จึงไม่มีสัมฤทธิ์ผล อาจจะเป็นเพราะการจัดปัจจัยนี้ไม่เป็นปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจเพียงพอต่อความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาพึงสนใจ ส่งเสริมหรือจัดให้มีปัจจัยนี้ให้เกิดขึ้นในองค์กร ซึ่งการสนับสนุนขององค์กรที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลและนวัตกรรมสามารถดำเนินการได้ เช่น การจัดสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ที่มีมากพอ (Amabile, 1988; Woodman et al., 1993; Mumford and Gustafson, 1998) รวมถึงการให้รางวัลที่มีคุณค่า การให้อิสระในการคิดและเรียนรู้ การปฏิบัติงานหรือจัดกิจกรรมที่มีความท้าทายและการเผชิญความเสี่ยง (Amabile, 1988; Mumford and Gustafson, 1998) หรือสร้างหรือพัฒนาผู้นำมีความเป็นประชาธิปไตยและเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วมให้แก่นักศึกษา จัดกลุ่มทีมงานของนักศึกษาประกอบด้วยบุคคลที่หลากหลายหรือมีกิจกรรมที่แลกเปลี่ยนหรือทำงานของนักศึกษาต่างคณะวิชาหรือต่างสถาบัน (Woodman et al., 1993) และการฝึกอบรมที่เน้นการเสนอความคิดใหม่ๆ และทักษะการแก้ปัญหาสำหรับความคิดสร้างสรรค์แก่นักศึกษา (Amabile, 1988; Woodman et al., 1993) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดสร้างสรรค์จำแนกตามชั้นปีหรือด้านอื่นๆที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา โดยเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาจากนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จึงสมควรมีการวิจัยเพื่อตรวจสอบหรือยืนยันผลการวิจัยต่อไปในอนาคต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์อันจักเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรหรือบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความคิด

สร้างสรรค์ของนักศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายของมหาวิทยาลัยในการสร้างสรรค์
ทรัพยากรมนุษย์ผู้ที่เปี่ยมด้วยความคิดสร้างสรรค์เพื่อรับใช้สังคมและประเทศ

2. จากผลการวิจัยนี้พบว่า การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของ
มหาวิทยาลัยไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ซึ่งมีผลงานวิจัยที่สอดคล้อง
และโต้แย้งกับแนวคิดและงานวิจัยที่บททวนวรรณกรรมเป็นข้อมูลที่น่าสนใจในการวิจัย
ในครั้งต่อไป เพื่อการศึกษาเชิงยืนยันว่า ทำไมปัจจัยนี้จึงไม่สัมฤทธิ์ผลและจะอย่างไร
ให้ปัจจัยนี้สัมฤทธิ์ผล สามารถส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์

3. การสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แก่นักศึกษาและการก้าวสู่การ
เป็นมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์ตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยนั้น นอกจากการพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์แก่นักศึกษาแล้ว สมควรมีการศึกษาความคิดสร้างสรรค์
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับปัจจัยต่างๆ รวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
ความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเช่น คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน
วิชาการ เป็นต้น

4. การวิจัยปัจจัยอื่นที่มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา
เช่น บุคลิกภาพ แรงจูงใจภายใน ฯลฯ และขยายการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัย
อันจักเป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อันจักนำไปสู่การ
บรรลุเป้าหมายของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล รวมถึงสามารถ
สร้างสรรค์และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่มีคุณภาพและศักยภาพ เพื่อการพัฒนา
ประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน

5. ควรมีการพัฒนาแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นมาตรฐานและ
สร้างเกณฑ์มาตรฐาน (norms) เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัยองค์การและการบริหาร-
ทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการบริหารมหาวิทยาลัยและการพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์แก่นักศึกษาและบุคลากร